

REDACTIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10 cor.
pe 1/4 an 5 cor.
pe o lună 2 cor.
N-ri de Duminică pe an 4 cor.
Pentru România și străinătate pe an
40 franci.

Manuscripte nu se înpolază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERTIUNILE:
de un șir garmond: prima dată 14
bani; a doua oară 12 bani; a treia
oară 8 b. de fiecare publicație.

Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

Scrisori nerancate nu se primesc.

Străinii neîmpământeniți.

Nainte de a-și lua Dieta vacanță, se știe, că baronul Kaas Ivor, membru al partidului popular, a interpelat pe ministrul de interne asupra abuzurilor multe de a fi trecuți în lista electorală numeroși locuitori neîmpământeniți.

Ministrul de interne s'a mărginit să răspundă, că asta nu poate fi vina sa, după cum nu prea poate nici să impedece acest abuz, de oare-ce stabilirea listelor electorale este un drept autonom al municipalităților: acestea induc în listă pe cine vor și ministrul ca for de apelată earăși numai așa poate interveni, dacă i-se face arătare în anume cazuri concrete.

Cu alte cuvinte: și pe viitor rămân lucrurile cum au fost în trecut. Far presa maghiară — afară de »Budapesti Hirlap« și »Alkotmány« — a trecut și ea la ordinea zilei peste chestia aceasta atât de însemnată.

De ce? Pentru-că e vorba de Ovrei. Într'adevăr, cine nu știe oare, că acei »străini veniți dinspre Nord«, despre cari amintea Kaas, sunt Ovreii galițieni?!... Orașele din Nordul țării sunt pline de acești neîmpământeniți, ear dacă autoritățile comunale îi înscrie repede și în lista electorală, cauza e, că Ovreii aceștia votează întotdeauna cu stăpânirea. . . Eată de ce Tisza n'a pus nici el în vedere nici o măsură de luat încontra

abusului ce i-s'a denunțat. Cum să micșoreze stocul de alegători guvernamentali?

Maț ales că e vorba nu numai de voturi ce se dau în cercurile electorale nordice ale țării, ci după cum mărturisește »Budapesti Hirlap« chiar în capitală sunt voturi de aceste și la alegeri comunale maț ales, ele decid!

»Nu e pe lume alt stat — scrie numitul ziar — în capitala căreia străinii numai pe baza plății dării să aibă puțința a aduce la îndeplinire voința lor, față de cetățenii autochtoni ai țării!...

Și se maț plânge:

»Câte miș de străini se furizează pe neșimțile în fiecare an în lista de alegători și devin astfel cetățeni cu drepturi? Pe fil țării, pe cei ai căror strămoși au îngrașat cu sângele lor solul patriei, îi lăsăm cu multă ușurință să se prăpădească prin lumea largă și în același timp și cu maț multă ușurință primim la noi pe străinii de existență îndoișă veniți dinspre nord și dinspre apus, ca aici în țeară, fără vre-o garanție a adevărului patriotism, să exercite cele maț sfinte drepturi cetățenești!».

De mult un ziar unguresc n'a scris adevăr maț mare, dar totodată și o osândă maț aspră la adresa guvernărilor.

Deplină dreptate face însă numitul ziar numai dacă din greșelile ce se comit în pri-

vința asta își ia el partea ce i-se cuvine. Pentru-că, întrebăm noi: nu oare curentul șovinist i-a făcut pe stăpânitorii să privească impasibil cum emigrează sute de miș de cetățeni autochtoni nemaghiari? Nu acest șovinism i-a cumpenit să inaugureze o politică economică nefericită care în cele din urmă se răsbună și asupra Ungurilor, căci de câți-va ani emigrează și aceștia cu grămadă? Nu acest șovinism i-a făcut să primească între dinșii cu plăcere elementul semitic despre cari spun că se asimilează cu ușurință?

Și cine oare a cultivat acest șovinism maț tare de cât organul »imperialismului maghiar«?

Bine că cel puțin acum recunoaște unele din scăderile aduse cu sine de acest sistem de cugetare politică.

Vorba e însă: va îndrăzni să lupte pentru stăvilirea acestor abuzuri săvârșite în folosul ovreilor? Și va avea lupta vre-un rezultat?

Ori se vor deștepta patrioții unguri numai atunci, când »veneticii dela nord« cu voturile lor nu vor maț face treaba guvernelor, ci se vor fi întărit așa de bine, în cât să le dea mâna a face politica lor — specială, semitică?

Să nu fie însă prea târziu atunci!

RIVALII.

Roman de Max Kempner Hochstädt. 5

În ziua aceea sosi și Roderich. A fost o revedere veselă între cei doi frați. După-ce au mâncat bine într'un restaurant serbând reînțoarțerea lui Roderich, plecară cătră casă.

Când Roderich se vėzu în cameră, singur cu fratele său, căzu la gatul acestuia.

»Tu nici închipui nu-ți poți René, ce dor imi era de tine. De tine și încă de cineva!»

»Încă de cine-va?»

»Da, nici crede nu poți René, cât am suferit eu în aceste câte-va săptămâni! M'a apucat o patimă, care pe mine însumi mă înșpăimēntă, o patimă sēlbatică, nebună».

»Și tu?» întrebă fratele cu o spaimă veselă.

»Dar pentru ce ești pentru aceasta așa eșofat? Tu ești un băiat fercheș, în care și eu m'aș îndrăgosti dacă aș fi fată. Și dacă ea e deamnă de tine.»

»Demnă« strigă Roderich cu foc.

»Ei atunci e bine, băete! Mergi vorbește cu dinsa cât de curind e posibil și atunci ne serbăm cununia de-odată. Căci să știi, și eu sunt tocmaț în poziția ta. Măne deja merg să-mi cer iubita!»

»Ce fericire René! strigă Roderich însullețit — »și-mi permiți deja d'acum să știu?»

»De sine se înțelege! Natural tu nici idee n'ai. E Gerda de Hedberg!»

Roderich deveni palid ca moartea.

»Gerda . . . de . . . Hedberg?» îngână el. »Nu-i așa, nici n'ai fi visat!» zise René fericit. »Ei acum cine e ta? Spune cine e?»

»Ah și tu René, — zise Roderich — aceasta e numai copilărie. Dar acum sunt deja în adevăr de tot obosit, și de n'ai nimic în contra».

»Dar frate unde te gândești, și se vede pe ochi că ești obosit, dute și te odihnește!»

»Voi face-o«, zise Roderich încet. Apucă apoi mâna fratelui său zicēnd cu o voce apăsată: »Fă-o fericită, în adevăr fericită! Și cu aceste eși».

René privi îngândurat în urma fratelui.

V.

A doua zi deja des de dimineată Roderich se duse la spitalul unde era angajat. Trebuie, îi spunea fratelui său, să-și reinceapă activitatea după un concediu așa lung; îi dori lui René mult noroc la pașul ce are să-l facă și plecă.

Acesta își luă concediu și avea aștepta ora 12 când voia să facă visita la tatăl iubitei sale. Era tocmaț să plece când îi aduse factorul o scrisoare. O desfăcu indiferent. Era dela un prietin din Belgia cu care studiase timp maț îndelungat împreună și care era foarte protejat de un unchiu al său, ministru. El întrebă cu încredere pe René, dacă ar fi el aplicat să între în serviciul colonial în statul Congo. Congo avea de gând să întemeieze douăzeci stațiuni științifice. La locuri maț înalte s'a cētīt tesa lui și l-au aflat capabil pentru ocuparea

vre-unei dintre aceste stațiuni. Să se decidă îndată, căci e chestie de o poziție strălucită.

Zimbēnd cu mulțumire puse René scrisoarea în buzunar. Ce-i trebuia lui acum Statul Congo, renume, aventuri?

Își puse clacul și plecă pe calea decizētoare. Ajungând la locuința iubitei, află că dl Hedberg e în cabinetul său de lucru; se anunță dar.

Când intră în odaia bătrânului domn, acesta stătea rezimat de biroul său și-l măsură cu privire uimită.

»D-le referent«, zise el scurt, »dorești să vorbești cu mine? Durere timpul meu e foarte măsurat. Permis să întreb, în ce afacere ni-ai căutat?»

»Domnule de Hedberg«, începu René, puțin cam scos din sărite prin aceasta curioasă primire, »eu credeam, că d-șoara, fiica d-voastră, v'a încunoștințat despre vineria mea».

»Fica mea?« Ce are fiica mea de a face cu lucrurile d-tale?»

»Ei încercă tinērul să glumească, »dinsa e doar o persoană principală aici!»

»Fiica mea?« Da, cum, — ce, — doar nu tocmaț —? »Dar nu, asta ar fi prea de rīs!»

»Eu nu știu ce cugeți d-ta d-le Hedberg«, zise René întăritat, »ceea-ce voesc, e foarte simplu. Cer mâna fiicei d-tale!»

Bătrânul erupse într'un rīs spasmatic, așa că René îl privi fără a ști la ce să cugete.

»Așa!« Zise dl Hedberg încă tot rīzēnd, măsurēndu-l malitios.

»Și aceasta d-ta numești, de tot simplu?»

Din graniță.

Sub acest titlu «Drapelul» Nr. 34 a. c. din Lugoj aduce următorul raport despre decurgerea adunării de restaurare a comitetului executiv al comunității de avere a fostului confiniu militar româno-banatic Nr. 13 din Caransebeș :

Reprezentanța comunității de avere și-a ținut astăzi adunarea sa generală. Adunarea, al cărei prim punct din ordinea de zi a fost alegerea comitetului, a fost ca nici când sgomotoasă. Ansa au dat stăpânitorii zilei, cari cu o ne mai pomenită presiune au voit să vire în comitet 5 bărbați de ai lor: unul membru ordinar și 4 suplenți.

În locul lui Schram, care a trebuit să facă plăcere comitetului suprem și să iasă din comitet, s'a ales cu 48 de voturi Petru Brancovits, președintele partidei liberale din fostul comitat al Severinului, în contra lui Ioan Popoviciu din Mehadia, care a intrunit 42 de voturi.

În decursul votării pentru acești doi, căci ceilalți membri ordinari de comitet s'au ales cu aclamație, s'au ivit scene scandaloase între partide. De o parte au fost preoții cu creștinii lor de altă parte slujbașii stăpânirii dela căpetenie până la notăreșelul Zăvojan cu mamelucii lor, aduși ca de căpăstru la votare.

Când s'a anunțat rezultatul votării, gălăgia își ajunse culmea și puțin a trebuit, ca oamenii să se încadreze la bătaie. Furia s'a descărcat asupra oficanților statului, cari cu protocolul în mână controlau cum li se poartă mamelucii. Vrednic de înfierare este fisolgăbirău Tunega (pe ungurește: Talajdy), care a și fost apostrofat din partea preșidiului, că n'are ce căuta între reprezentanți.

După-ace se anunță ca aleși: Ilie Curescu preșident, Patriciu Drăgălina vice preșident, Mih. Popoviciu protopopul Orșovei, Zaharie Miulescu și Petru Brancovits, protopopul Popoviciu declară, că fiind rezultatul alegerii o urmare a presiunii domnilor dela comitat, că alegându-se prin presiune în comitet un bărbat fără tragere de inimă pentru interesele poporului și cu care d-sa nu poate conlucra, — renunță la postul, la care e ales. Renunțarea a făcut o impresie dureroasă, dar tot-odată moralizatoare, căci ceilalți candidați ai stăpânirii au fost trântiți alegându-se ca suplenți: maiorul pensionat Iosif Stoianel, preotul Nicolae Novacoviciu și grănicerii Ioan Șuşoiu și Nicolae Bercian. Adunarea nu primește abdicarea protopresbiterului Popoviciu.

Înainte de a se trece la celelalte puncte din ordinea de zi, cari se iau la cunoștință și se primesc, toate, preotul Vasile Popoviciu din Pataș

respinge amestecul celor ce n'au în graniță nici un fir de iarbă în afacerile noastre.

După adunare reprezentanții cu suflet curat s'a prezentat la dl protopop Mihaiu Popoviciu și prin rostul preotului din Armeniș Ilie Pepa i-au adus omagii pentru ținuta românească și corăspunzătoare intereselor grănicerești. Protopopul mulțamește declarând, că până-ce îl este imposibilă lucrarea în comitet va lupta ca simplu gregar... (Între cei cu suflet curat nu înțeleg pe membrul de comitet Zăhărie Miulescu, care n'a putut să-și calce conștiința (?) și să voteze contra lui Brancovits). Protopopul e adus în sală, unde la o masă întinsă se înșiră toți oamenii de bine. Mâncarea cu tîenă, vorbele frumoase și toastele avântate rodeau la inima celor-ce au ținut cu domni, printre cari erau imprăștiati, și înghiteau noduri seci.

Decursul adunării ne-a convins de adevărul unor ziceri, ce de nenumărate ori s'a repetat în decursul zilei de azi Eată câte-va :

Preoți cu crucea în frunte... Ce minuni ar face grănicerii noștri, dacă toți preoții ar fi ca ce pușini din reprezentanța comunității. Între ei nu înțeleg pe popa Domil din Bucosnița, pe care-l închinăm aceluia, cui și-a dat votul. Onoare preoților Velovan, Musta, Tătucu, Novacoviciu, Popoviciu, Pepa, Vernichescu, Ivanescu, Chendi, Costescu. Rușine celor ce n'au nici atata influență în comună, ca se poată reprezenta comuna sau cel puțin se trimită oamenii, cari să-i reprezinte cinstit.

Murim mai bine 'n luptă... Cinste celor ce pricep aceste cuvinte. Între aceștia merită să fie țosemnat primarul din Cuptoare, care a zis, că mai bine își leagă o peatră de grumazi și se aruncă în Timiș, decât să-și țină cuvântul dat protojudei Biró, fără ca acela să-l spună pentru ce l-a luat. Bietul om, când și-a dat cuvântul, n'a crezut că domnul jude e capabil să ceară dela el lucruri spurcate. Și apoi Biró și încă un ungur sunt trimiși frunțașei comune Teregova, unde avem inteligență română și... se serbează „Mărțezius 15-ike“.

Fapte nu vorbe. Asta o zicem aceluia, cari nu știu decât să injure toată lumea, ce nu gândesc cu creierii lor. Mai întâiu câștigați-vă prin muncă cinstită încrederea poporului, apoi luminați-l și atunci — de prisos injurăturile. Poporul luminat nu se va lăsa să fie condus de oameni contrari intereselor sale.

La adunare au luat parte: Comitetele suprem Pogány, vice-com. Fialka, proto-not. Issekucz, aproape toți fibirerii, solgăbirerii și notarii.

Un vechi grănicer.

Știri locale.

Atentat în contra unui biciclist. Alex. Popa calfa de măsar din Beel, alaltăeri după amiază, mergea cu bicicleta pe drumul mare spre Micalaca unde voia să-și cerceteze fratele. Înainta nebănuitor pe drum, când în apropierea de Boroșineu deodată îl atrase atenția un sgomot ce vinea din desișul unui tufiș. Nu i-a dat însă nici o importanță, dar câte-va minute în urmă auzi o detunătură și, simțind o durere ascuțită, a căzut de pe bicicletă. Cine-va îl împușcase cu revolver în spate. Alexandru Popa a mai avut atăta putere că s'a putut trage încet până în Boroșineu. Aci și-a luat trăsura și a continuat drumul spre Micalaca. Când a ajuns în Micalaca și fratele său l-a văzut galben ca ceara, rănit grav, imediat l-a pus pe o altă trăsura ca să-l ducă în spitalul din Arad. Au și ajuns până la vamă, aci însă lui Alexandru Popa i-s'a făcut rău și a leșinat. În starea asta a ajuns bietul tiner în spital unde îndată a fost luat sub îngrijire medicală. Rana-i e foarte gravă și indeosebi pierderea unei cantități mari de sânge i-a agravat starea, cu toate acestea să speră a i-se putea mântui viața.

DIN ROMÂNIA.

Statistica populației din țară. Ministerul de interne a terminat statistica generală a populației regatului la 1 Ianuarie 1900.

La această dată, populația totală a României era 6.926.690 suflete, din care 5.489.296 români, 262.348 ebrei și 205.046 străini.

Din suma de 262.348 de ebrei, 5858 numai se bucură de o protecție străină.

Din 205.046 străini, 22.071 n'au nici o protecție străină, 104.108 sunt supuși austro-ungari, 7636 germani, 7964 bulgari, 20.057 greci, 22.989 turci, 4021

„D-ta ești dar cavalerul avut, din casă bine văzută... ha-ha-ha!“

Tinărul se ridică cu mândrie.

„Dle Hedberg dacă d-ta ai intenția să mă ofensezi?“

Acum însă se schimbă bătrânul.

„Dar nu, nu, tinărul meu amic“, zise el „trebuie să mă scuzi, totuși contrastul! Eu am fost pregătit la un de tot alt pețitor.“

„Aceasta dar înseamnă că mă refuzi?“

„Dar stimată amice“, răspunse dl de Hedberg cu voce ridicată, „cine și ce ești d-ta, ca să poți avea așa speranțe serioase?“

„În prezent nu-s tocma, cu poziție mare, zise René, nițel cam abătut. „Totuși mă bucur de ceva, ce trage în cumpănă: iubirea fiicei d-tale!“

„Aceasta e o nebulie dela dînsa, nebulie care ear va trece. La o bună căsătorie să recere ca ambii să se țină de aceeași clasă socială, și în avere, rang și poziție să fie egali. Ce te îndreptățește pe d-ta la aceia, să legi de d-ta o fată din familie aristocrată, care e obișnuită cu lux și toate plăcerile vieții. D-ta ești acum referent, mai trebuie să aștepti ani până să poți face examenul de asesor, și ai atunci încă vei fi departe de aceea, să poți susține o femeie din cercul nostru, conform poziției ei.“

Motivările au fost adevărate. Aceasta singur René recunoscă. La moment îi veni o idee salvatoare.

„Dle de Hedberg“, zise el puțin, „dacă eu totuși a-și ajunge în poziția plăcută a putea oferi fiicei d-tale toate celea ce i-se compet, mi-ai zice și atunci nu?“

„Da, însă cum ar fi aceasta posibil? răspunse sceptic bătrânul.

„Cetește“ zise René scoțând din buzunar și întinzând dlui Hedberg scrisoarea. Dînsul o ceti cu atențiune.

„De fapt“ zise el apoi, e un ofert onorific, care documentează marea d-tale capacitate.

„Ei știți ce, să-ți spun ceva, tinărul meu prietin, dute în lumea mare, câștigă-ți un nume și o poziție demnă și apoi o să mai vorbim.“

René îi strînse mâna, și plin de noua speranță, zise:

„Îți mulțumesc, dle de Hedberg, voi face cum zici!“

„Aștept însă dela cavalermul d tale“, continuă bătrânul, „că până atunci nu vei face nici o încercare a te apropia de ficia mea!“

„Dar un cuvânt de adio tot îți vei permite!“

„Ei bine, nu vreau să apar fără inimă!“

„Si-mi permiți ca să-ți scriu din depărtare câte-o dată?“

„Mu am nimic în contra. Și acum nu mai avem nimic de a ne spune.“

Abea să închise ușa după René, și bătrânul căzu ca frânt într'un scaun, — tot atunci și René plecă nu tocmai în bună dispoziție. Ambiul au devenit azi cu o speranță mai sferac.

Roderich a fost foarte surprins de planul fratelui său și încercă toate mijloacele să-l abată dela el. Dar totuși René nu-și schimbă voința.

„Trebuie să mergi Roderich“, zise el nu-mi rămâne altceva, dacă vreau să câștig pe Gerda.“

Începuse deci cu prietinel său din Belgia pertractări foarte serioase, când într'o dimi-

neață spre cea mai mare surprindere îl cercetă baronul Schneider.

„E adevărat moncher?“ zise „că tot ești decis să urmezi unei chemări în părțile întunecate ale pământului. Dar de ce nu ai primit atunci, mai bine, ofertul meu, care în toate privințele promitea pentru d-ta mai mari avantagii. În loc să mergi ca cercetător de sine stătător, vrea să te vinzi cu cap și păr cu tot, unui guvern care va pune stavile zelului d-tale de a cerceta și te va supăra prin șicanări birocratice.“

„E ceva adevăr în cele-ce zici!“

„Ei atunci, te decide, nainte de-a fi prea târziu. Înc'odată îți ofer planul expediției noastre particulare. Cum am mai spus pe mine mă atrage numai dorul neînfrănat pentru aventuri. Decide-te numai și lucrul e ca gata.“

Se înțelege dela o expediție privată se puteau aștepta avantaje mult mai ademenitoare mai ideale, de cât dela o expediție de sub auspiciile unui guvern unde apoi ar trebui să meargă toate după o marșrută hotărâtă. René era de tot în clar cu aceste; numai baronul dacă i-ar fi mai simpatic! Deși nu-și putea da seamă de ce nu-l convine persoana baronului.

În fine totuși învinse și aceasta ultima oroare, care îi părea și de ris, și primi dreapta întinsă a baronului. Baronul se făcuse tot foc și pară! cu temperamentul lui sudic se puse pe lucru ca să le aranjeze toate după ordinarile lui René. Și gazetele începură a se ocupa de expediția interesantă. În deosebi lumea științifică se afla în mare iritație. Și într'o zi fură terminate toate cele de lipsă pentru

ruși, 8841 italieni, 1564 francezi și 1626 aparținând altor naționalități.

Totalul populației, care locuiește în orașe era de 1.119.786 suflete, din care 768.081 români, 209.446 evrei și 142.260 streini.

În comunele rurale, totalul populației la 1 Ianuarie 1900 era de 4.836.904 suflete, din care 4.721.245 români, 52.934 evrei și 62.755 străini.

Telegrame.

Pe câmpul de război ear este liniște. Ultimile telegrame nu aduc vești despre vre-o acțiune nici de pe uscat, nici de pe mare.

Sensațională este vestea, ce sosește din Shanghai, și anume că însuși împăratul japonez *Mutsu Hilo* va merge de curând în Coreea pentru a primi comanda supremă a trupelor. Fără îndoială că prin asta micădul va ridica însufletirea armatei japoneze și de alt-cum entusiaste, până la ecstas.

Telegrame de azi:

Micadul pe câmpul de luptă.

Londra, 1 Aprilie. Din *Sanghai* se telegrafiază, că și împăratul japonez *Mutsu-Hilo* va merge de curând pe câmpul de război, pentru a primi comanda supremă asupra trupelor coreene.

Lupta de lângă Tșong-ștu.

Petersburg, 1 Aprilie. Agenția telegrafică rusă raportează din *Liao-Pang*, că prima luptă din Coreea Nordică s'a sfârșit cu pierderi de zece ori mai mari pentru Japonezi. Conform rapoartelor din Coreea Japonezii au avut 50 morți și 120 răniți, cari cu ajutorul alor 300 Coreeni au fost transportați la indigeni. Japonezii în marea lor perplexitate au ridicat steagul crucii roșii spre apărare.

espediție, făcute cu mare îngrijire. René primi un concediu nehotărît și plecă să-și ia adio.

Ascultând dorința dlui de Hedberg, René n'a mai căutat de atunci întâlnirea cu Gerda, cu atât mai mare era corespondenta între ei, zi de zi schimbau scrisori în care 'și jurau credința vecnică. La început încercă Gerda prin lacrimi și rugămintele să schimbe deciziunea tatălui ei, însă dînsul arătă în aceasta direcție o încăpăținare ce ea nu putea cuprinde. Și așa trebui să se obișnuiască cu gândul de-a perde iubitul pentru timp mai îndelungat; în fine era mândră de el și-l admira curajul și cetezanța. Numai una îi făcea grije și acesta era: societatea aceluși bărbat cu ochii întunecați, sub a cărui exterior neted îi părea ei ascunsă o sălăție, o brutalitate și ceva misterios.

În ziua plecării René se duse să-și ia adio dela Gerda.

Trad. de Hortense B.

(Va urma.)

Boerimea franceză din România.

O societate de binefacere, „Leagănul Sf. Ecaterina“, care se îngrijește de soarta copiilor sărmani, a hotărît dăunazi să dea o reprezentație de teatru pentru sporirea fondurilor ei. Societatea alcătuită din persoane bogate, care fac parte,

Admiralul rus Scredlov despre război.

Petersburg, 1 Aprilie.

Admiralul Scredlov a făcut azi năntea unui ziarist următoarea declarațiune cu privire la eventualitatea rezultatului final al războiului: Decând *Kuropatkin* și *Makarov* este în fruntea armatei: sunt cu desevirșire liniștiți în privința succesului. Aflu de natural războiul, căci Japonia a voit să-și răsbune pentru toate acele dificultăți, pe cari le-a creat Rusia în războiul chinez aspirațiunilor japoneze. Dintre atacurile flotei japoneze țin de serios numai atacul prim asupra Port-Arthurului, toatecelelalte n'au fost alta decât încercări de explorare a forței ruse, pe care voiau să o țină legată, ca astfel debarcarea trupelor să se întimple cu atât mai ușor.

Jocohama, 1 Aprilie. Din *Csifu* se raportează oficios, că flota rusă în apropierea insulei *Mien-Tan*, la esirea sinului *Petsili* a capturat nava de țerm japoneză „*Henyei Maru*“. Zece Japonezi și 7 Chinezii au căzut prizoneri. Căpitanul vaporului s'a înecat în mare. Rușii au îngăurit nava și au scufundat-o.

Luptele Englezilor în Tibet.

Londra, 1 Aprilie. Agenției *Reuter* îi se raportează cu datul de erți din *Tuma* despre o luptă serioasă dintre Englezi și Tibetieni. Ceiți din urmă au fost de două ori respinși și tot de atâtea-ori cu mari pierderi, perzând și tabăra de lângă *Guru*.

Times aduce știrea, că expedițiunea și-a continuat după aceea calea din *Tuma* mai departe sub conducerea colonelului *Jonghousband* și generalul *Machdonald*, întâlnindu-se cu niște șefi tibetieni, cari au cerut, ca expediția să se întoarne îndărăt. Englezii însă au mers mai departe. În urmă asta să iscă un conflict de arme, în care 400 tibetieni au căzut, între cari și un general.

Cutremur de pământ.

Graz, 1 Aprilie. Conform știrilor so-site aici, erți pe la 10 ore s'a simțit în *Cilli*, *Chrastnic* și *Trifail* un cutremur de pământ mai vehement, care a durat 2—3 secunde,

toate, din lumea de unde mai ales se iau miniștrii, deputații, senatorii, înalții funcționari ai Statului, din lumea despre strălucitoarele petreceri ale căreia se aude și se cetește mai mult, — „aristocrație“ pentru unii cari nu știu bine genealogiile și au uitat împămîntenirile, mai nouă sau mai vechi, „lume bună“ pentru acei cari socot că „bunătatea“ stă în lunecușul meșteșugit al mersului, vorbelor și faptelor, „elită“ pentru acei cari recunosc alegerile norocului și cărora nu le dă mâna să recunoască alegerile talentului, — iar pentru noi, cărturarii săraci cari n'am schimba totuși cu nimeni: lume bogată, care știe să petreacă. Toate popoarele cu un trecut au o astfel de lume, care e și o necesitate a vieții de astăzi, și o avem și noi, lumea cu palate, trăsuri, lachei, recepții și baluri.

E frumos când o societate de oameni bogăți crede că există săraci pe cari n'au curajul să-și vadă și când se gândește să ajute pe aceia al căror noroc a trecut la norocul învingătorilor. Chemarea contribuțiilor fiecăruia se face mai plăcut și mai politicoasă (ce cuvînt grecesc urit și acesta!) prin postirea la o reprezentație de teatru unde biletele, mult mai scumpe decât cele obișnuite, nu pot să pară însă scumpe celor ce cheltuiesc lesne și se mindresc a cheltui, se întrec în a răspîndi banul. Reprezentația firește n'o dau actorii de profesie, tocniți pentru aceasta, ci binefăcătorii săracilor înșii, cari se jertesc și prin înfățișarea unui joc neapărat mai stingăciu decît al aceluia ce au chemarea și deprinderea.

Până aici toate sunt bune, și ori cine găsește cuvinte de laudă pentru organizatorii ser-

Ucigașul lui Stambulov.

Sofia, 1 Aprilie. *Balju*, ucigașul fostului ministru president bulgar *Stambulov* a fost condamnat la 10 ani temniță.

Căderea cabinetului englez.

Londra, 1 April. Presa azi s'a ocupat de situațiunea guvernului *Balfour*. După ziarile „*Daily Chronicle*“, „*Daily News*“ și „*Morning Leader*“ cabinetul nu să poate menține de cât până la 1 Mai, când apoi va trebui să dimisioneze, ceea-ce va atrăge după sine și disolvarea camerei.

Din străinătate.

Pericolul din Balcani. Poarta a răspuns marelui ambasador rus și austro-ungar referitor la reorganizarea gendarmeriei, și anume că refuză să primească mai mult de 25 oficeri de geandarmi. Conform unei telegrame din Viena s'a ajuns la deplină înțelegere cu Poarta în afacerea gendarmeriei. Foarte importantă este împrejurarea, că Italia a primit organizarea gendarmeriei în vilaetul *Monastir*. Vilaetul *Uscub* a revenit Austro-Ungariei.

Constantinopol, 31 Martie n. Atașatul militar austro-ungar baronul *Giessl* și agentul militar rus *Kaloni* a plecat împreună cu comisiunea pentru organizarea gendarmeriei la *Saloniki*.

Alegerea de președinte al Statelor-Unite. În conventul național pentru candidatura președintelui de Republică s'au ales până acum 302 delegați. Dintre aceștia 257 au primit mandat dela alegătorii lor, că la ori-ce cas să candideze de nou pe președintele *Roosevelt*. Nu este imposibil, ca republicanii să nu candideze de nou unanim pe *Roosevelt*, care până-acum nu are contra-candidat.

Italia.

Codificarea dreptului eclesiastic. Ziarul oficios al Vaticanului „*Osservatore Romano*“ publică enciclica papei motu proprio, pe baza căreia sub președinția sântului părinte s'a constituit o comisiune, al cărei scop este codificarea dreptului eclesiastic.

bării din Februar 1904. Când însă aște în două limbi, în franțuzește și în românește, au anunțat că se va juca într-o singură limbă care nu e cea românească, a țerii, a poporului nostru, când s'a auzit că aceea comedie ușuratecă *Madame Flirt* — *flirt* înseamnă aparențele iubirii neîngăduite, fără iubirea care, ea, poate face să se ierte multe; un joc foarte complicat, șiret și amaric de dibaciu, cetitorule, această întindere neconținută a piciorușului elegant spre o urită prăpastie neagră, unde zac oameni pe cari nu-i mai poți primi, pentru câțva timp, la recepții și baluri! —, deci că aceea comedie ușuratecă se va juca la Teatrul Național, atunci s'au ivit nemulțumiri. Unele din aceste nemulțumiri au stat în casă și, vorbind numai cu sine, și-au zis că tot trebuie să mai treacă vreme până vom-ți cu toții așa cum trebuie să fim ca să ne poată zice lumea că suntem un popor; alții au scris prin ziare, ca să fie desaprobați a doua zi sau dați afară, cu arătarea vinovăției lor; alții, oameni mai tineri, cu inima mai călduroasă și cu voința mai răpede, au mers în Piața Teatrului și au început spectacolul fluierând și scoțînd alte sunete care nu plac nici odată aceluși contra căruia se adresează. Aceiași manifestanți, mai mult studenții — cari au știut rat destul pentru toate partidele, cu plată, ca să li-se îngăduie să șuiere măcar odată, cu siguranța bătăii, pentru România, pentru neamul românesc și idealele lui —, aceiași manifestanți au aclamat cu entuziasm pe *Măria Sa Regina* și pe *Altețele lor Principii Moștenitori*, când au venit, nu pentru limba-i, pentru subiectul piesei, ci pentru binefacerea ce trebuia să vie din reprezentație, nu pentru amatori, ci pentru săraci, pentru mi-

Discursul vice-regelui din India. În senatul guvernului suprem din Calcutta cu ocaziunea desbaterii asupra bugetului, vice-regele, lordul Curson în discursul său a accentuat marea răspundabilitate a imperiului indian în Asia, zicând, că India seamănă cu o cetate, ale cărei șanturi de două laturi le formează marea, latura treia catena munților, cari o încungiu. Dincolo de șanturi se află un platou de diferite estensiune și lățime. *Nu vom să-l ocupăm, dar nu permitem nici altora să-l aibă. Ne îndestulăm, dacă-l vedem în mâna aliaților și prietenilor noștri. Dacă însă cineva ar încerca o năvală, pentru a se încuibă în nemijlocita apropiere a țărilor noastre, atunci am fi siliți să pășim cu toată energia, căci din o atare încercare s'ar putea naște mare pericol. Siguranța ni-ar fi amenințată. Acesta este secretul situațiunii Arabiei, Persiei Afganistanului, Tibetului și Sanului.*

Din parlamentul francez. Senatul și-a prorogat sesiunea până la 24 Mai n. Camera a admis amnestierea celor pedepsiți pentru delict de presă și de greve. Deputatul Millevoje a cerut, ca această amnestie să se estindă și asupra celor osândiți de către tribunalul de stat. Acest proiect camera l'a adoptat cu 331 voturi contra 214. Camera după asta și-a luat vacanțe până la 17 Mai n.

Transvaal. Botha către Buri. Conform unei telegrame din Ioannesburg fostul general Botha a declarat erii în adunarea farmerilor din cercul Kruegersdorp, că aici este timpul, ca ear să pășască pe terenul politicii pentru organizarea Burilor. A atras atențiunea tuturor Burilor, *ca să spriginească guvernul grăbind reconciliațiunea generală dintre Englezi și Buri, ceea-ce ar fi semnul restabilirii libertății autonomii.*

Mișcările Albanezilor.

În partea sudică a vechii Serbii, locul de mișcare revoluționară al Albanezilor, iarăș s'au produs ciocniri. Se pare că înfrângerea bandelor de către Said pașa n'a avut rezultatele așteptate.

După ultima luptă cu armata turcească, în care căzuseră vre-o două sute de Albanezi. Said pașa își retrase oastea în orașele Ferecovici și Giacovici, de unde conducea tratativele de pace cu cei răsculați. În mijlocul acestei acțiuni însă, Albanezii s'au napustit asupra orașului Ipek, intrând în marea mânăstire a patriarhului sârb și devastind-o de toate.

Intimpinați de Turci, bandele s'au retras spre munți; au mai devastat alte două mânăstiri Liuma și Malesia și s'au răscolit în urmă

printre populația muntoasă, căutând a o îndemna la răsvrătire.

În scurt timp bandele s'au format din nou, vre-o mie de capete cu totul; au ocupat drumurile principale și au pornit asupra orașului Prisen. S'a telegrafat după ajutor și în scurt timp Albanezii au fost încunjuți din toate părțile și batuți lângă satul Marihovo aproape de Malesia.

Aceste sunt ultimele știri din Albania. Răscolății pierd mereu numere considerabile de bărbați; familiile rămân orfane și în mizerie. În schimb Turcii se îndirgesc și văzându-și zădărnice ori-ce încercări de a face pace, atacă violent și săvârșesc cruzimi.

Situația e tot mai înăspriță prin mulțimea de armată pe care Turcia trebuie s'o concentreze prin orașele albaneze. Pentru moment la Constantinopol nu se ocupă nimeni de reformele cerute telegrafic de către căpeteniile Albanezilor. Li-se cere mai întâiu supunere completă și depunerea armelor, ear aceștia nu cedează sperând că vre-o putere mare le va acorda în curând sprigin pentru obținerea unor concesii radicale.

PATRIARHUL ECUMENIC.

și ROMÂNII.

O telegramă din Constantinopol sosită la București, după cum află din ziarul capitalei române vestește că patriarhul ecumenic Ioachim al Constantinopolului crede de cuviință să continue o politică dușmănoasă contra Românilor din cuprinsul imperiului otoman.

Ast-fel prin ultima sa circulară adresată episcopilor din Turcia europeană, înaltul prelat neținând seamă, că limba română e de mult timp întrebuintată pentru citirea evangheliei în bisericile creștine din Macedonia și că acest obicei e destul de înrădăcinat pentru a fi considerat ca un drept constituțit, oprește întrebuintarea limbii române în bisericile creștine. Și această măsură se ia chiar pentru centrele cu populație compactă românească.

E firesc ca o astfel de dispoziție să fi nemulțumit pe creștinii români. Aceștia au protestat la Sublima Poartă, care — după cum vestește telegrama — a recomandat Patriarhului un angajament prin bună înțelegere cu românii macedonenii.

Caldă solitudine, pe care o arată din nou Poarta pentru Români din imperiul otoman e pe deplin justificată, dacă ținem seamă, că aceștia au dat dovadă tot-de-una, mai ales în momente

de grea cumpănă, că sunt cei mai credincioși suspuși ai Sultanului.

Ascultând de sfatul pe care i-l dă Poarta e de sperat că înaltul prelat va respecta strădăniința legitimă a Românilor de a-și menține întregritatea etnică și va înțelege persistența lor de a întrebuinta o limbă cu care sunt obiceiuiți ei și copii lor, și pe cari în decurs de secole au vorbit-o strămoșii lor.

Rusia și chestiunea balcanică.

E neîndoios că interesul Rusiei în afacerile balcanice este azi mai puțin viu. Pe ea o preocupă acum alte două chestiuni: războiul și necesitatea de a evita ori-ce tulburare a politicii ruse în Asia de către Rusia. Se mai adaugă pe lângă acestea mersul reformelor macedonene. Deși nu permite o judecată definitivă, el începe să aibă o adincă influență asupra cercurilor rusești cari se ocupă cu politica externă. Influența aceasta se observă în scepticismul în ce privește capacitatea vre-unei populații balcanice de a păstra ordinea și a avea guvern autonom. Căci ceea-ce a stabilit până acum comisia macedoneană prin „lucrarea de orientare“ (așa o numește ea însăși) este incurcătura cea mai mare a situației, ura cea mai oarbă a populațiilor între ele. Impresia aceasta stăvilește chiar zelul panslavist și intervenția pentru frații slavii pare a ceda unui simț de judecată critică. Ceea-ce înseamnă aceasta se înțelege dacă se recapitulează ultimile războaie cu Turcia și evenimentele ce le-au precedat Reese foarte plastic că această idee a dat putere și avânt intervenției ruse.

Ministerul rus de externe cunoaște de mult situația tristă din Balcani și de-acum în situația serioasă actuală îi pare bine că opinia publică rusă nu mai e așa de șovinistă și judecă lucrurile cu mai mult sânge rece. Mai înainte tocmai în astfel de chestiuni opinia publică rusească împingea înainte guvernul.

Din cunoașterea exactă a acelei triste situațiuni a purces acțiunea dela Murzteg (nota austro-rusă pentru reforme). Rusia a fost sinceră tocmai fiind-că vedea bine că e imposibil a încredința unei populații balcanice o guvernare de sine regulată. Forța armată era tot cea mai bună decât anarhia deplină care ar fi izbucnit imediat după instituirea unui guvern local; aceste trupe puteau fi deocamdată numai turcești. Afară de aceasta pentru îmbunătățirea treptat-treptat a administrației și pentru satisfacerea pretențiilor juste s'au gândit la civilizarea și educația populațiunii. O altă cale

cuții copii săraci, cari nu vorbese încă nici o limbă înțeleasă și cari nu vor ști poate în toată viața lor ce bun lucru e flirtul! Apoi au venit jandarmii: jandarmi pe jos, jandarmi călări, și sergenții de oraș. Au fost îngrămădeli, ghiontiri, după datină. Ordinea a învins, cum trebuie într'un Stat bine organizat, și, în aplause, Madame Flirt a avut onoarea reprezentanței la Teatrul Național di București.

Cred că e una din acele biruințe, scump plătite, care nu se mai repetă.

A fost o vreme când noul Teatr din București era în adevăr Național: era vremea, când nu i-se zicea încă așa (lucus a non lucendo). Pe atunci, între 1830 și 1840, toată boierimea — pe atunci „lumea bună“ era boierimea, numai boierimea de țară — simțea, vorbea și lucra românește. Scriitorii traduceau operele mai însemnate ale literaturilor străine — care toate erau de-opotrivă de străine — fiindcă altfel nu le înțelegeau, decât foarte puțin. Perioada întâiu, va să zică.

Pe atunci noi n'avem școli, și una din cele mai frumoase însușiri al Românilor a fost totdeauna iubirea de lumină. Buni Români ai boierimii noastre de la 1830 — 1840 și-au trimis copii spre învățătura în țara cea mai vestită prin civilizația ei, în Franța, în cel mai strălucit oraș de pe lume, în Paris. I-au trimis de băiețandri, fiindcă n'aveam măcar licee, gimnasii în sfârșit nici o școală mai înaltă. Ei s'au întors, astfel, tineri cum nu se mai văzuse la noi, în haine franțuzești, cu cărți franțuzești, și vorbind aproape numai franțuzește. Așa au crescut, așa au trăit,

și au murit. Revoluționarii de la 1848 își scriu mai mult în limba franceză; corespondența lui Bibescu, lui Barbu Știrbei, lui Grigore Ghica e numai în această limbă, pe când Demni de înaintea lor, un Alexandru Ghica (acesta făcea cinci greșeli de franțuzește într'un bilet de șapte rînduri, stingaciu cât se poate), un Mihail Sturdza erau Români de modă veche. Cuza a scris numai în această limbă, în care Alexandri îi trimetea ștengării, iar Constachi Negri îi adresă rapoarte diplomatice (ca în Prusia lui Frederic al II-lea). Alexandri a lăsat o bogată corespondență franțuzească: limba pe care o întrebuinta mai mult era limba franceză; el a scris — el, poetul național — Les bonnets de la comtesse. Înrudirile cu Francesii au fost căutate cu patimă. Călătoriile s'au făcut tot acolo (în Italia d. e. de loc). Statul român s'a clădit de sus până jos după norme franceze. Aceasta a fost perioadă a doua.

Firesc că acești oameni și-au trimes copiii în Franța, unde stăteau cât puteau mai mult ei însii. De acasă, prin exemplul părintesc, prin mediul care-i încunjurase, prin guvernanta care le servise de mamă, ei erau minunat pregătiți pentru a fi cea mai desevisită contrafacere de Francezi ce se poate închipui. Au și ajuns să fie astfel, s'au văzut atunci Români cari au stat cea mai mare parte din viața lor într'o altă țară; Români cari au scris aproape numai, sau chiar numai în franțuzește; Români cari și-au lăsat legea și s'au făcut catolici numai ca să dispară singura deosebire ce-i mai despărțea de Francezi; Români cari și-au stlicit și schimbat numele ca să sune într'u cât-va franțuzește; Români, și mai ales Române, cari n'au știut Românește nici cât Evreul

care n'are drepturi politice și de care rid copiii de pe stradă când vorbește. Aceasta e a treia perioadă.

Mai e încă un lucru, de care trebuie să se țină seamă. Părinții, cei din perioada a doua, așa cum erau ei de imitatori ai Francezilor în toate, au dat mari dovezi de iubire de țară. Tinerii dela 1848 au întemeiat România modernă. Fiii celor mai vechi familii au alergat la 1877 supt steaguri lângă opincarii vitegi. Aceștia au făcut jertfe și silinți, încât li-se pot ierta multe, și au cheltuit atâta talent, încât le întrece păcatele și slăbiciunile.

Vezi însă că aceia erau drepti Români și drepti boieri. Dar luptele de partide dintre 1860 și 1890 au adus întemeierea unei nouă clase stăpânitoare. Din ea făceau parte oameni îndrăzneți, plini de viitor, dar fără nici un trecut. Câți dintre dînșii nu purtau în fața și în sufletul lor pecetea obârșiei grecești, bulgărești, ba chiar semite! Și ce bucuroși au fost ei când au văzut că pot fi ceva în România fără a-și da osteneala de a învăța românește decât atâta cât se cere dela un avocat, dela un „representant al națiunii“, și mai ales fără a se încerca să simtă românește! Aceștia au fost poate cei mai convinși francomanii, căci lor le venia mai bine la socoteală francomania fără de care s'ar fi găsit une-ori în situații foarte grele.

Imitatorii culturii și obiceiurilor franceze, plagiatorii aceștia de civilizație, aveau însă și o puternică îndreptățire pentru fapta lor de înstrăinare. Ei erau Francezi în gând și inimă, ca și în scris și în vorbă. Afară de milioanele de țărani, de cari se ținea seamă numai pentru a face cu

nu mai rămânea după ce se recunoscuse incapacitatea absolută a tuturor populațiilor. De aci se explică și faptul de ce Rusia și Austro-Ungaria țineau în realitate așa de mult la introducerea reformelor în Macedonia. Amândouă erau de asemenea ferm hotărâte să le stoarcă eventual printr-o acțiune comună. Prin aceasta Rusia pe neobservate se abătea dela politica sa tradițională de îmbucățire și distrugere a Turciei ca stat, căci acolo elementele revoluționare amenință cu distrugerea. De aceea Rusiei oficiale începu să-i devină încâtva incomod rolul vechiu al marelui liberator.

Dar' acum câțva timp, atât Rusia cât și Austro-Ungaria puteau să zică Turciei: „Dacă nu vrei de bună voie, te silim cu forța.“ Azi Rusia dorește foarte mult să fie silită la aceasta. De aceea ea lucrează cu un zel îndoit la fericita introducere a reformelor. Dacă Turcia ar recunoaște folosul lor, li-s'ar opune mai puțin căci astfel și-ar păstra încă multă vreme provinciile. De oare-ce actualmente Rusia nu dorește, de loc intervenție armată, în cazul când opera de reforme ar cădea, ea n'ar vedea decât o eșire, care i-ar putea procura liniștea fără să rupă cu rolul său tradițional, dar nici să grăbească intervenția. Această eșire ar fi permiterea unui război între Turcia și Bulgaria.

Correspondentul spune că nu numai cercurile rusești dar și Turcia sunt convinse că un astfel de război nu va fi favorabil Bulgariei și conchide că din tote acestea rezultă că Rusia se silește energic să realizeze reformele și să consolideze provinciile macedonene

Războiul ruso-japonez.

— Știri sosite prin postă din străinătate. —

— Din vapoarele oficerilor ruși, cari fac cercetări pe malul stâng al Jaluului, ne putem face o idee, deși nu absolut exactă, despre concentrarea și mișcările armatei întâia a Japoniei. Din partea generalului de cavalerie Mișconko, care se află cu Cazaci, în Coreea, lângă Jalu, se vede că 2—3 diviziuni de ale Japonezilor se află la Piengiang. Alta diviziune e pe la Angiu, care se află pe țărmul stâng al râului Velinkang sau Ciciankang asta este diviziunea, care formează avangarda. Pe țărmul stâng al Cicihangului au făcut Japonezii întărituri de pământ, din care fapt putem scoate încheierea că în caz de a lua, lucru greu de crezut, Rușii ofensiva, ar fi hotărâți a se împotrivi, apărind Coreea de năvălire. Știrea că Japonezii ar fi făcut întărituri dela portul Lazaref

până la Angiu, nu e de crezut, căci ar fi nefolositoare. Apoi o linie lungă de 200 de km. n'ar putea fi apărată. De altfel într-o regiune muntoasă, care se înalță până la 1800 de metri e destul să pună în stare de apărare cele câte-va văi, cari o taie dela Nord spre Sud, pentru a împiedica amenințarea cartierului general dela Piengiang. E de necrezut însă că Japonezii au întărit poziția dela râul Tatong la sud de Piengiang; căci gura Tatongului, la Cinampo, e punctul cel mai însemnat pentru complectarea și aprovizionarea armatei dela Piengiang. Se mai vede că la Nord și la Sud de Angiu au adus Japonezii material pentru durat poduri, peste Velinkang sau Cicihang și peste alte râuri între Angiu și Viciu și apoi peste Jalu. Deci au de gând a trece acest fluviu pe unde l'au trecut și în 1894. Piengiangul l'au ocupat generalii Nodze și Oșima în noaptea de 15 spre 16 Septembrie 1894 și la 9 Octombrie e ajuns avangarda la Jalu. La 24 Octombrie l'au trecut. Dar acumă nu e Jalu așa de scăzut ca după seceta de atunci.

— „In privința războiului și a politicii externe domnește haos și o panică ascunsă. Tot ce se spune despre o pretinsă „insulețire pentru război“ e minciună și înșelăciune. Afară de câte-va ziare liniștite și pricepute, ca al profesorilor „Ruskiia Viedomosti“, afară de câte-va ziare bune din provincie, toate celelalte caută să trezească prin fraze zgomotoase decât prin bani sunători. S'a salutat cu hohote batjocoritoare darul de 100.000 de ruble făcut de Marele principe moștenitor Mihail Alexandrovici, care are mai multe sute de milioane avere. În adevăr a dat Moscova un milion și jumătate și Petersburgul tot atâta, un mare demni ar un milion, senatul filandez — de voie de nevoie — un milion, etc. — dar nu s'au adunat destui bani pentru a face măcar vre-o două chirasate... „Benckendorf a arătat că Rusia să nu se joace cu focul ațâțând pe Englezii, căci ușor se va putea ca la congresul ce va urma după sfârșitul războiului să aibă Rusia mult de suferit dela dușmănia Angliei“.

— Ambasadorul Franței și al Rusiei vestesc din Peking că China așteaptă numai o ocazie potrivită pentru a părăsi neutralitatea. Ce va face Franța în asemenea caz nu e încă hotărât.

După știri autentice ar fi în Port-Arthur 16.000 oameni și ceva cavalerie. Acumă garnizoana aceasta face o întăritură îndărătul celei vechi din stâlpi de lemn legați cu sîrmă ghimpoasă. „Times“ spune că bateriile dela Vladivostok n'au răspuns la atacul Japonezilor pentru-că n'au tunuri, iar cele câte-va tunuri așezate acolo nu aveau ghiulele potrivite. — „Daily News“ află dela corespondentul său că-i vin foile străine mai cu toate fețele muruite

cu cerneală de tipografie, așa că nu se poate citi nimic.

— Rusia a cumpărat în Germania vaporul „Kaiser Friedrich“ și „Prințul Bismarck“. „Berliner Tagblatt“ află că Rusia a cumpărat un cuirasat ce se construise pentru Germania, dar care fusese refuzat pentru un defect neînsemnat. Se vorbește și de alte cumpărături la fel.

Avantajul pe care l'a dobândit Japonia acum prin dominațiunea mării nu poate prețui în de ajuns. El e grandios în toate direcțiunile. E adevărat că de ocamdată se întinde numai asupra fazei dela început a războiului, dar evident că trece departe peste ea. Dobândit repede, abia mai poate fi contestat.

Marea nu numai că desparte o țară de alta, dar le și unește. Ea oferă pentru trupe dela punctul concentrării până la acela de debarcare zone foarte avantajoase de comunicațiune. Ea pune la dispoziție mijloace de transport cari sunt superioare rețelei de căi ferate. Până aproape de câmpurile de bătălie — presupunând că sunt bine alese — ea duce fără caznă și primejdie și fără mare cheltuială de forțe vii: muniții, arme, susțință, trupe, etc. Japonia a făcut o lovitură de maestru faptul că a reușit să domineze marea. De aci încolo încep operațiunile militare pe scară mai întinsă. Cât despre trupele rusești ele întâmpină mari dificultăți în ce privește aprovizionarea și sprijinul reciproc al unităților. Port-Arthurul și Vladivostocul, când sunt atacate de adversar, sunt avizate pe propria lor socoteală.

Legătura între operațiunile pe apă cu operațiunile pe uscat a fost considerată de mult cu drept cuvânt ca o cap de operă de strategie. În timpurile antice, în expediția de cucerire a lui Alexandru-cel-mare și în luptele purtate de Roma în contra Cartaginei s'a reușit a se face o astfel de legătură. În timpurile cele mai noi se știe puțin despre astfel de succese. Încercarea Italiei în 1866 sub amiralul Persano n'a isbutit. Marea flotă franceză din 1870 n'a putut face nimic.

Cât de prevăzătoare și de dibace este întreaga acțiune a Japonezilor cari sunt ca acasă atât pe apă ca și pe uscat! Amirații și generali își dau mâna în acțiunea comună și strâns unite se țin în cartierul principal firele întregului plan de luptă. Astfel se lărgește baza, se scurtează linia de operațiune, se accelerează înaintarea, care se face ca dela etapă la etapă și de sigur din succes în succes.

La Rusia, mai întâi — spectacol trist — pretutindeni lipsă de unitate, de legătură, de susțință; la Japonia din contră, unire, mișcare liberă, aprovizionare fără nici o piedică.

privire la dinșii socialism, democratism, radicalism, tocmai așa cum se făcea pentru lucrători în Franța, afară de milioanele de vite omenești închise în ocolul foamei și sălbăticeii, nu mai erau însă în România de cât oameni crescuți în școli de model francez, cetitori ai literaturii franceze, imitatori ai ei într-o limbă înțesată cu neologisme franceze, al căror număr se putea spori ori cât după voia și toanele fie-cărui. De ce să înveți în țară o școală care urmărește, dar nu poate ajunge modelul din Franța? De ce să cești versuri și prosă care se agață de coada mișcării literare franceze de astăzi? De ce se vorbești o limbă în care poți amesteca ori-câtă franțuzește vrei, o limbă fără culoare și fără energie?

De vre-o zece ani însă, lucrurile se schimbă. Școlile noastre nu sunt luate după ale altor popoare, ci se tot apropie de nevoile noastre. Un spirit românesc — nu de paradă, ci de credință, de convingere — străbate pe încetul în Universitățile noastre, unde sunt profesori ce nu se recunosc întru nimic mai pe jos de colegii lor din străinătate. Mișcarea „Junimii“ a întors limba literară spre popor, legăturile de cultură cu ceilalți Români, din Ardeal, din Bucovina, se fac tot mai puternice. O literatură nouă trăiește astăzi, începând dela Eminescu, urmându-se prin Treimea dela 1890: Caragiale, Delavrancea, Vlahuță, și ajungând la scriitorii de astăzi, care literatură înfățișează viața noastră adevărată, într'un spirit care nu e împrumutat de nicăieri, ci e spiritual, descoperit în sfârșit și așezat în scaunul strămoșesc de Domnie, al neamului. Cele cincă milioane și jumătate de țărani români din România cele

patru milioane de țărani români de peste hotare, aceia, dezmoșindu-și gândul, stăpănesc tot mai mult vremile nouă ale poporului nostru.

Și, în numele acestor vremi, se cer măsuri necrutătoare pentru ori-cine, trăind între noi, din munca noastră, cea cu sapa sau cea cu mintea, nu vrea să știe de noi, ci caută legături care, așa cum sunt organizate astăzi toate popoarele lumii, strâns, îngust, orb naționalicește, se așază cu acte de trădare.

Iată ce măsuri anume, pe care, mai ieri, le-au luat Rușii, spre binele lor.

Taxe pe cărțile de literatură (nu de știință) străine, taxe pe ziarele străine — ca în Austria — taxe pe trupe străine, cărora se cuvina a li-se arăta dela Teatru Maican și la Teatrul Jignița. Taxe, strașnice taxe pe cei-ce stau în străinătate și-și culeg de pe moșii lucrute în sudori de singe de țărani nostri veniturile cu care caută a speria Apusul: în legea pensiilor s'a făcut un început bun, silind pe pensionarii a sta mai mult în țară (trebuia: tot-deauna în țară, cum se făcea odată — poate și acum — în Austria). Și, în sfârșit, nerecunoașterea absolută a diplomelor de învățătură străine, căci avem profesori, avem învățați, avem școli, care ne costă o groază de bani, și care nu sunt făcute numai pentru mitocani și pentru săraci.

Un ministru sfios va trece, va veni altut sfios și va trece și acela. Apoi într-o zi se va găsi un om, care va pune piciorul în prag, și sigur de sprijinul mulțimii adevăraților Români, nu se va teme de revoluția boierilor, de ocările ciocoilor și de blestemele veneticilor, ci va face ceea-ce stă scris mai sus.

Atunci mulți vor găsi că obrazul lor subțire se ține cu prea multă cheltuială. Și înstrăinarea de astăzi va rămânea numai ca o amintire urâtă a trecutului, — una foarte urâtă!

N. Iorga.

TERȚINE.

Aș vrea să cânt — să 'mbrac în mândre rime Norocul rar ce 'n cântec nu incupe, Că nu e vers pe lume să-l exprime.

Ci ca 'ntr'un murmur nesfârșit de ape Ce se revărsă în valuri de-armonie, Din miș de glasuri ce-l vrăjesc de-aproape.

Sărmanul suflet cearcă, și nu știe Ce ton să prindă, ce cuvânt s'aleagă, Căci toate-l cheamă, îl strigă și-l imbie...

Ear eu stau mut, — și-aș sta vecia întreagă S'ascult uimit la glasurile-acele, Privind în ochii tăi albaștri, dragă, —

Vis intrupat al visurilor mele!

St. O. Iosif.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 2 Aprilie 1904.

— **Aniversarea proclamării Regatului Român.** Ziua de 1 Aprilie, ca zi a proclamării Regatului român, a fost serbată în București cu un Te Deum la Metropolică, la care au asistat toate autoritățile civile și militare din capitală. Asemenea s'a oficiat Te Deum și în bisericile din țară.

— **Alegere de preot.** Primim următoarele șire: Duminecă, adică la 14/17 Martie s'a întregit a trela parohie vacantă din comuna *Coștel* prin alegerea de paroh aproape unanimă a părintelui *Alexandru Guga*, până acum paroh în Gornia-Liubcova. Costeenii, mulțumită creșterii lor de către conducătorii lor actuali, și mulțumita conducerei prea înțelepte a sinodului electoral din partea P. On. domn Ioan Pepa, protopresbiter, s'au dovedit și de astă-dată țărani români exemplari.

— **Noul palat regal din Buda.** Puternicul și pomposul palat regal din Buda, din zi în zi se apropie de terminare. Lucrările exterioare s'au terminat, ear' partea mai grea a aranjării interioare încă este gata. Conducătorul zidirii a anunțat pe ministrul president, că palatul, numai dacă nu va fi nevoie de vre-o schimbare de plan, la primăvara anului viitor, va fi desăvârșit gata. Zidires până acum a costat 27 milioane coroane.

— **În memoria lui André.** Societatea antropologică și geografică din Stockholm, al cărei membru era aeronautul André, a decis să facă pe spelele ei o biografie a acestuia. Această societate va bate și o medalie comemorabilă în amintirea nenorocitului aeronaut martir.

— **Regele Eduard în Marienbad.** Din cercuri engleze aproape de curtea regală a transpirat știrea, că regele Eduard în luna lui Iunie va veni pentru cură mai îndelungată la băile din Marienbad.

— **Rectificare.** În nrul 56 al ziarului nostru pe pagina 5 coloana 2 între nouți, unde am luat notă despre „Petrecerea“ tinerimii universitare din Budapesta s'a publicat eronat că domnișoara Dogee din Lipova și-a oferit concursul, de oare-ce a fost rugată pentru a contribui binevoitor la reușita respectivei petreceri, — ceea-ce noi la dorință expresă cu plăcere rectificăm.

— **Scandalul unui deputat austriac.** Corespondentul din Viena al ziarului „*Nova Reforma*“ din Cracovia comunica o știre penibilă și compromițătoare pentru deputatul polon *Wilk*. Anume deputatul la ultima ședință a Reichsrathului a trimis servitorului dela parlament cu un pachet la post. Servitorul voină să pacheteze mai bine pachetul, observă, că în el se afla mai multe mii coale de hârtie pentru epistole, ceruze și alte recvisite de scris, cari toate astea sunt proprietatea camerei. Servitorul denunță cazul numai de cât la poliție, care apoi adună faptul acesta la cunoștința președintelui clubului polon, cavalerul *Javorsky*. Acesta a îndrumat aspru la ordine pe deputat, care cum se dă cu siguranța, în urma asta va renunța la mandat. Afacerea asta penibilă a făcut impresie foarte rea asupra deputaților.

— **Ouăle de Paști ale marinarilor ruși.** Se știe ce importanță dau Rușii sărbătorilor religioase și cum țin la tradițiunile lor.

Acum sunt preocupati, de a trimite ouă de Paști celor cari se bat în Coreea și în Mandșuria. S'au pregătit 17.000 de ouă în Palatul de marmoră reședința marelui duce Constantin, și vor fi expediate ca să sosească la Port-Arthur la 28 Martie, data Paștilor.

Fie-care ou conține un portret al țarului și diferite surprize.

— **Milionar socialist.** Din Paris se telegrafează: Eri s'incetat din viață primarul socialist din Reims *Charles Arnould*. El avea mare fabrică de șampanie și a lăsat după sine o avere de mai multe milioane. Pe lângă avuția sa colosală a fost și membru foarte activ al partidului socialist. Nici odată n'a făcut secret de sentimentele sale democratice. Când nainte cu doi ani părechia împărătească rusească a cercetat orașul Reims, Arnould a satisfăcut datorinței sale de ospitalier și francez complexant în modul cel mai excelent dar în agrăirea augustilor oas-

peși, încunjura cu Ingrigire, aproape ostentative expresiunea *maiestate*.

Astfel nu agrăia pe Țar și Țarevnă de cât per D-ta, nici măcar de titlul Sire nu i-a învrednicit.

Așa de pildă zicea Țarului:

— *Vezi D-ta numai cartea aceasta de rugăciune.*

Ear Țarinei s'a adresat cu cuvintele:

— *Și D-ta doamnă încă trebuie să o privești: este foarte interesantă.*

Părechei împărătesei și președintelui i-a căzut foarte cu greu purtarea extrem de democratică a încâpăținatului socialist. Numai Țarului nu i-a prea păsat: agrăind și el mereu pe primar per *monsieur le mair*.

— **O dorință modestă.** Aproape cu 100 ani mai înainte la anul 1806, regele *Francisc II* a primit cu deosebite onoruri o deputațiune armeană din *Gherla*, dându-i conac în *Burg* și invitându-o seara la cină. A și avut motiv destul de ponderos augustul domn să facă atâta paradă cu niște bieți muritori, căci războaiele cu *Napoleon* au consumat sume enorme de bani, ear' tesaurul a fost gol, așa, că numa bine prindea jertfa, cu care venise deputațiunea: un săculeț de galbeni.

La cină împăratul voios de noul ajutor ce îl acordă fidelii Armeni, observă, că iubește pe Armeni, dar n'a auzit încă vorbă armenescă, rugă deci pe oaspeți să vorbească ceva armenesc.

Un membru al deputațiunii atunci grai către soțul său cu numele *Chăchădur*.

— *Chenami Chăchădur, chon thichăre gichentre or churen a chărén choshk chărinc.* (Cumintră *Chăchădur*, regele m'a rugat, să vorbim câte-va cuvinte). Se poate, că multe guturale au dispăcut împăratului, căci mai departe n'a voit să asculte dialogul început.

După cină împăratul și-a exprimat dorința, că pentru galbenii aduși ca dar ar voi să facă un cadou orașului *Gherla*, și zisă:

— *Umblați prin capitala mea, priviți toate, câte puteți vedea, și atunci veniți la mine și îmi spuneți dorința voastră, cu ce să vă dăruiesc.*

Mâne zi la ameză merseră Armenii, după-ce au explorat întreg orașul, earăși la *Burg*.

— *Apoi ce v'ați ales ca dar: îl întrebă împăratul.*

Cu supunere omagială rugăm pe *Majesta tea Voastră* să ne dăruiți din nemărginită grație tabloul *Rubens*, ce l-am văzut la *Belvedere*.

Împăratul *Francisc* privi câte-va clipe spăriat la Armeni, apoi zisă:

— *Ceea-ce promite, împăratul, trebuie să și țină. Nu mă despart bucuros de aceasta cap d'operă, dar v'o dau.*

Așa a ajuns acest cadou împărătesc, care reprezenta luarea corpului Mântuitorului de pe cruce, și valorează 150.000 coroane, — în posesiunea *Gherlei*.

— **Un candidat de avocat român cu praxă** află aplicare în cancelaria *D-lui Dr. Gavril Cosma*, avocat în *Beiuș*. A se adresa direct.

— **Stofe pentru haine de bărbați și dame** se găsesc în toate colorile și cvantitățile în marele magazin ocașional al *Reiner S. Sándor* de pe piața „*Szabadság*“, Nr. 15, lângă cafe-neaua „*Fiume*“, în *Arad*. Atragem atențiunea On. cititorii la inseratul firmei amintite.

— **Durere de stomac. Sgârțuri de stomac, catar greu de stomac,** la boale de stomac învechite și împotriva lipsei de apă, tit, mijloc sigur. *Purgativ sigur, inerția cronică a intestinului gros, la lipsa de scaun purgativ fără dureri,* este thea întăritoare de stomac „*Centauria*“ a farmacistului *Kossuth*.

Cutia de probă 1 cor. 20 fil.

Cutia mare . . . 2 cor. — —

În contra tusei, catarului (troahnă) răgușelei, flegmei și iritațiunigătului este de un efect eminent, pastilele de pept „*Senega*.“ Prețul 1 cor. Se pot căpeta în farmacia la „*Maria Fecioară*“ a farmacistului *Kossuth Pál*, *Arad*, piața *Boros-Béni* Nr. 15.

— **Coruri bărbătești,** cvarteturi de *Trifon Lugojanu*:

1. *Calea mândreț și Dorul*, 1 — cor.

2. *Învierea* (poesia de *Eminescu*) — 2 cor.

De vânzare la librăria *Petru Șimtion* în *Aradși* la autor (profesor seminariilor).

Economie.

Adunarea generală a „*Albinei*“. Sâmbătă în 26 Mart. n. și-a ținut „*Albina*“ a XXXI-a adunare generală ordinară sub presid. *d-lui I. Sterca-Șuluțiu*. Adunarea aprobă bilanțul anului de gestiune pe 1903 și votează direcțiunei cât și comitetului de supraveghiere absolutul. Beneficiul net al anului 1903 se urcă la suma de 252.983 cor. din care s'a votat 16.400 cor. pentru scopuri de binefacere. Dividenda anului se stabilește cu 28 cor. de acție. Adunarea generală mai votează ridicarea fondului de garanție al scrisorilor fonciare dela 400.000 la 500.000 cor. Se purcede apoi la alegerea a doi membrii în consiliul de administrațiune, proclamându-se de aleși după numărarea voturilor *d-nii George Dima* prof în *Brașov* și *d-l I. Papiu* protopop în *Sibițu*.

POSTA REDACȚIUNELI.

Cetitorilor din Borșineu. Ne provocați să respingem atacurile incualificabile ale „*Gazetei*“. Nu v' putem face pe voie, de oare-ce la însinuări reușitoare, din principiu, nu răspundem. Personalități nu facem.

INSERTIUNI ȘI RECLAME.

Pentru sătămâna luminată

recomand :

Caviar de Orșova, admirabil, nesărat.

Rac viu, exemplare strășnice.

Sciucă viuă din Murăș, pescele cel mai delicat.

Ceagă (Tok) din Dunăre, novitate de est an.

Brânză de munte, fină, untoasă.

Cașcavaluri, alegere după plac.

Conserve de peste și raci, în numeroase soiuri.

Salată italiană și de pește pentru excitarea apetitului.

Aspic, sosuri picante

Prăfuri Pudding de *dr. Oetkert*; novitate surprinzătoare

Tortă Dobos, calitate originală

Struțuri de masă, admirabil păstrați.

Pere, cu aroma excelentă.

Vinuri de dessert și bături spirituoase.

Bere, de Schvehat.

Prăvălia de delicatess
a lui

Záray Géza

ARAD

Nr. Telefon 432.

Se caută un practicant în farmacia lui *Ignatie Fűszfás*, farmacist în *Caransebeș*, recerându-se posederea limbii române.

Caransebeș, 20/III 1904.

Cu stimă :

Ignatie Fűszfás,
farmacist.

Noroc escelent la TÖRÖK!!

Incomparabil

prieste norocul prăvăliei noastre principale. In scurt timp am plătit mai mult de 15 milioane coroane prea onorațiilor noștri clienți; numai în timpul din urmă

Cel mai mare câștig și adică:

marele premiu de **603.000** coroane numărului de los 57080

100.000 cor. câștig pr. losul	14.366	80.000 cor. câștig pr. losul	83.061
100 000 " " " "	52 528	70 000 " " " "	81.161
100 000 " " " "	94 780	70.000 " " " "	5.498
90.000 " " " "	109.780	60.000 " " " "	51.613
90.000 " " " "	83 610	60 000 " " " "	76 347
90 000 " " " "	92.787	50.000 " " " "	3.036

și afară de acesta și alte multe câștiguri mai mari.

Recomandăm deci ca să luați parte la jocul de lozuri (loteria) cel mai norocos din lume. — La loteria ce va urma sub Nr. 14 cu licența reg. ung. eșă pe

110.000 lozuri vor cădea 55.000 câștiguri

și se vor trage cu totul colosala sumă de

14 milioane 459.000 coroane

182 1-8

in timp scurt de 5 luni.

Cel mai mare câștig la cel mai norocos caz va fi

1,000,000 DE COROANE

Mai departe 1 premiu 600.000, 1 premiu 400.000, 1 à 200 000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 2 à 50 000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 a 20.000, 8 à 15 000, 36 à 10.000 coroane și alte multe; cu totul 55 000 câștig și premii.

în suma de 14 milioane 459.000 coroane.

1/8 los ver. fl. — 75 sau 175 cor. | 1/4 los ver. fl. 150 sau 3 — cor.
1/2 " " " " 3 — " 6 — " | 1/4 " " " " 6 — " 12 — "

Lozurile le trimitem cu rambursă sau prin trimiterea înainte a sumei. Planurile oficiale gratis. Comanda pentru lozuri veritabile cerem

până în luna Aprilie ziua 15 a. c.

a se trimite cu încredere la noi

Török A. és Társa

CASĂ DE BANCĂ în BUDAPESTA.

Cea mai mare negustorie de lozuri din patrie. — Prăvăliile neguțătoriei noastre supreme de lozuri sunt:

Centru: Teréz-körut 46/a. Filiale: 1. Váci-körut 4/a. 2. Muzeum-körut 11/a. 2. Erzsébet-körut 54/a.

Cuponul de comandă se taie. Banca Török és Társa, Budapesta.

Rog pentru mine a se trimite I. clasă de bilete pentru loz reg. ung. cu planul de jos oficios.

Suma în coroane { Vă rog a o rambursa. } ce nu convine
o trimite cu mandat postal. } se șterge.
o dau în bilete (bancoate, timbre).

Adresa corectă: _____

Telefon Nr. 532.

KEMÉNYI MANÓ

Telefon Nr. 532.

fabrică de ciment și piatră artificială, întreprindere industrială de zidiri cu beton și asfalt.
ARAD, Calea Archiducelui Iosif nr. 11.

Cerimi (Plafone) de beton de fer sistem Visintin
construcția cea mai ușoară, mai avansată și necondiționat sigură contra focului.

Granito terrazo, beton, asfalt,
mai departe: puneri de fundamente, construire de canale, cooperente, rezervori, poduri și de lucruri de beton de fer.

Executare simplă și de ornamentică din ciment,
lespezi de mozaic.

108 3-8

Teve de beton în toată mărimea.

Paviment Hygenia, liber de praf și lăune, elastic.
— TROTUARE DE BETON SISTEM POTRIVIT.
Asigurate contra relelor provenite din răpirea solului.
Ciment Roman și de Portland, gips, table de gips, făină de peatră pentru lipit.

Cea mai bună calitate de peatră de ciment p. cooperișe.

Fabricare de peatră și marmoră artificială

Fabrică de ciment din Gurahonji a Lisiei ferate unite Arad și Cianad.

Oferte de proiect și de bugete servizate prompt și g. ratuit

BIEDL JÓZSEF

coloritor și pictor de odăi, imitator de lemn și marmură
Arad, piața Libertății (vis à-vis de statuie).

Primește toate lucrările ce se țin de branșa asta, chiar și cele mai grele. 187 3-25

Pictări de odaie,

precum și coloriri și imitari de lemn indigen sau exotic (floderare) în execuție de gust,

pe lângă prețuri moderate.

Primește tot odată curățirea locuințelor de tot felul de insecte, pe lângă garanție. Comandele din provincă prompt și gratis.

— La comanda pe seama bisericilor rabat. —

Tot omul trebuie să știe că la haine ieftine pentru Paști conduce numai marea prăvălie de ocaziune a lui

REINER S. SÁNDOR

pe cumpărător

Să nu piardă nimeni ocaziunea

a se folosi de aceste prețuri ieftine, căci

postav pentru haine bărbătești se află deja dela 2 fl. 50 cr. în sus.

Stofă pentru dame 120 cm. lată, metrul 37 cruceri.

Un metru delină numai 32 cruceri.

Un metru carton de spălat bun, numai 15 cruceri.

161 4-15

Un metru batist bun numai 14 cruceri.

Cumpărarea nu este obligată, privirea e gratuită.

Magasinul cel mare ocazional al lui REINER S. Sándor

ARAD, Piața Libertății Nr. 15 (Sabadság-tér) de lângă cafeneaua Fiume

S'a deschis cel mai mare magazin de ghete în Arad.

Increderea On. public în fabricatele noastre se întărește din ce în ce mai mult în urma principiului că la toate fabricatele noastre se poate vedea lămurit prețul stabilit și foarte mic.

30 de magazine

în orașe mai mari, 60 de magazine în străinătate: în Austria, Germania, Serbia etc. dovedesc, că fabricatele noastre preste tot se bucură de bun renume.

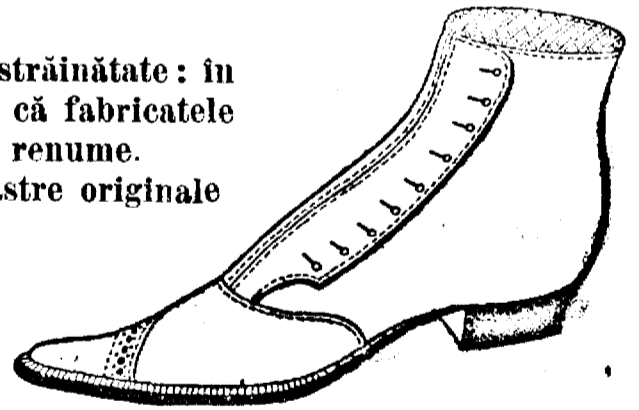
În tot locul vindem numai fabricatele noastre originale maghiare proprii.

Ghete p. bărbați, tari p. folosire de toate zilele fl. 2-25
Ghete pentru bărbați, foarte durabile . fl. 2-50
Ghete p. femei negre și colorate, f. ieftine fl. 2-25
Ghete p. femei cu bumbi negre și colorate . fl. 2-75

165 4-10

Fabrica de ghete „TURUL“ ca soc. pe acțiuni în Timișoara.

Filială: ARAD, PALATUL MINORITILOR.

Atelier de edificii și reparatură de mașinării.

Am onoare a aduce la cunoștința On. Public din localitate și jur, că am deschis în

ARAD, strada Szent István Nr. 9,

un atelier de

zidiri și reparatură tehnice și de mașinării.

Primesc orî-ce lucrare în bransa aceasta, lucrări nouă și reparatură ș. a., aranjament de apaducte, delăturarea înfundărilor de closet, pe lângă prețuri ieftine și pe lângă garanță.

Rugând spriginul On. public sunt

cu deosebită stimă:

KISSERNÓ,
lăcătar de zidiri și lucrări tehnice.

10-15 110

Primirea în posesiune a unui atelier

pentru

reparatură de obiecte de aur, argint și giuvaericeale.

Respectuos aduc la cunoștința On. public, că am primit prăvălia pentru reparatură de obiecte de aur, argint și de giuvaericeale, ce se află în Arad, str. Széchenyi Nr. 1, sub firma **Regényi Kálmán.**

Fac tot felul de reparatură pe lângă prețuri ieftine.

Cumpăr tot felul de aur călcat și lucruri de argint pe lângă prețurile cele mai înalte.

Rugând binevoitorul sprigin al On. public, rămân cu deosebită stimă

153 4-25

CHRISTIAN JÓZSEF
ARGINTAR.

Strada Széchenyi nr. 1.